

ปัญหาการ เรียนการสอนกลุ่มบูรณาการ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ของครูชั้นประถมศึกษา 1 จังหวัดนครราชสีมา

นางสาว สุภกัญญา สุจริตจิตร

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ 003171

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

PROBLEMS IN TEACHING AND LEARNING INTERGRATED SUBJECTS
ACCORDING TO THE ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM
B.E. 2521 OF PRATHOM ONE TEACHERS,
NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

Miss Supakanya Sutjaritjit

คุณย์วิทยทรัพย์ากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการเรียงการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครราชสีมา

โดย

นางสาวสุภกัญญา สุจริตจิตร

แผนกวิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แชมมณี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญาค)

คณะกรรมการ สอววิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุน อมรวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แชมมณี)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการ เรียนการสอนกลุ่มบูรณาการ ตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อนิสิต นางสาวสุภกัญญา สุจริตจิตร
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แชมมณี
แผนกวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัดในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และได้รับการทดลอง ปรับปรุงจนเป็นที่พอใจ แบบสอบถามนี้แยกหัวข้อการวิเคราะห์ออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านความคิดรวบยอดหรือหลักการ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียน ด้านสื่อการเรียน และด้านการวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 310 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำนวน 40 คน สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 30 คน และสังกัดเทศบาลจำนวน 25 คน ปรากฏว่าเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนได้เป็นจำนวน 365 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.12 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความหมายของค่าเฉลี่ยและความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ

ปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แต่ละสังกัดในแต่ละด้านโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Analysis of Variance : One-Way Classification) ด้วยการทดสอบค่า F ratio และทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของปัญหาของครูแต่ละสังกัดในแต่ละด้านโดยใช้วิธี S-Method (Scheffé's Method) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง และความเรียง

ผลของการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัดในจังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 อยู่ในระดับน้อย มีเพียงครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพียงสังกัดเดียวเท่านั้นที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 อยู่ในระดับปานกลาง

และในเรื่องของการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัดในจังหวัดนครราชสีมาเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ผลปรากฏว่าในด้านความคิดรวบยอดหรือหลักการ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัดมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในด้านนี้ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 แต่จะมีปัญหาการเรียนการสอนในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียน ด้านสื่อการเรียน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ

school of the Private Education Commission Office, 30 teachers from the elementary schools of the Municipality. Ninety point twelve percents of the questionnaires sent were returned. Mean, standard deviation, analysis of variance (one-way classification), and S-method were used in analyzing the obtained data.

Findings

Most of Prathom One Teachers in Nakornrajsima Province had few problems in teaching Integrated Subjects of Elementary School Curriculum B.E. 2521. Only the teachers from the elementary schools of the Provincial Authority office felt that their problems were in a moderate degree.

The results from the F-test analysis showed that there was no significant difference at .05 level among the problems of Prathom One teachers from 4 groups of elementary schools concerning the learning concepts. However, it was found that there were significant differences at .01 level among the problems of teachers on the objectives, contents, teaching-learning activities, teaching-learning aids, and evaluation.

กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เริ่มต้นและสำเร็จลงด้วยดี โดยผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา ขัมมณี อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้เอาใจใส่ช่วยเหลือแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และสนับสนุนให้กำลังใจด้วยความห่วงใยอย่างใกล้ชิด ตลอดเวลา อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์กรรมการที่ปรึกษาทางสถิติ ที่ได้คำแนะนำทางด้านการวิเคราะห์และเสนอข้อมูลทางสถิติเป็นอย่างดี ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ ประธานกรรมการ ที่กรุณาอธิบายเรื่องราวบางตอนอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการทำวิจัยและให้กำลังใจเสมอมา ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งต่อการช่วยเหลือและความกรุณาทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้รับ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

อนึ่ง งานวิจัยฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงไปมิได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจาก นายเลิศ หงษ์ภักดี ผู้อำนวยการจังหวัดนครราชสีมา นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษาทุกอำเภอ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาเทศบาล นครใหญ่ และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาผู้ตอบแบบสอบถาม ตลอดจน คุณณภาพร ศรีสารคาม เจ้าหน้าที่หมวดวางแผนการศึกษา ส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด คุณกฤษณะ กอปรสิริพิพัฒน์ ศึกษาานิเทศก์จังหวัด คุณสะอาดศรี คงนิล คุณสุรชัย ลีมینگเจริญ คุณน้อยทิพย์ ศัตรศาสตร์ คุณโชคชัย คุณาพงษ์กิติ คุณศิริวรรณ สุจริตจิตร และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สมพงษ์ พละสุรีย์ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ คุณช่าง ชูชีพ เจ้าหน้าที่กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ และคุณฉัตรอุทัย เหล่าคำ ที่ให้ความกรุณาในคำแนะนํา การร่าง ทําร่างต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความดีเป็นสาระประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของชาติ อยู่บ้าง ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่ บิดา มารดา และครู-อาจารย์ทุกท่านผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนผู้มีพระคุณอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยมิได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฅ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	7
สมมติฐานในการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	10
คำจำกัดความของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	11
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร	13
การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษาในประเทศไทย	15
ความเป็นมาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	18

สาระสำคัญของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	21
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการนำ หลักสูตรไปใช้	30
การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูและบรรณาการในห้องเรียนตาม แนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	33
ความรู้เกี่ยวกับบูรณาการ	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	52
3. วิธีดำเนินการวิจัย	57
การดำเนินการวิจัย	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	73
ผลการวิเคราะห์และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา การเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการในแต่ละด้านของครูประถมศึกษา ในแต่ละสังกัด	76
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการเรียน การสอนกลุ่มบูรณาการของครูประถมศึกษาแต่ละสังกัดในแต่ละ สถาน	130
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	142
สรุปผลการวิจัย	143
อภิปรายผลการวิจัย	149
ข้อเสนอแนะ	156

บรรณานุกรม	160
ภาคผนวก	165
ประวัติการศึกษา	183

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัดแยกตามเพศ	62
2. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัดแยกตามอายุ	63
3. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัดแยกตามประเภท การสอนชั้น ป. 1	64
4. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัดแยกตามวุฒิทางวิชาชีพ	65
5. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสังกัดแยกตามประเภท การเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่	66
6. ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวทุกสังกัด	73
7. น้ำหนักเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียน การสอนกลุ่มบูรณาการด้านความคิดรวบยอดหรือหลักการของครู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แยกตามสังกัด	77
8. น้ำหนักเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียน การสอนกลุ่มบูรณาการด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ของครูชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 แยกตามสังกัด	81
9. น้ำหนักเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียน การสอนกลุ่มบูรณาการด้านเนื้อหา ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	85
10. น้ำหนักเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียน การสอนกลุ่มบูรณาการด้านเนื้อหา ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	93
11. น้ำหนักเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียน การสอนกลุ่มบูรณาการด้านเนื้อหา ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัด กรมสามัญศึกษา	100

12. น้ำหนักเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการด้านเนื้อหา ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดเทศบาล	107
13. น้ำหนักและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แยกตามสังกัด	114
14. น้ำหนักเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการด้านสื่อการเรียน ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แยกตามสังกัด	121
15. น้ำหนักเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการด้านการวัดและประเมินผล ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แยกตามสังกัด	126
16. ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ด้านความคิดรวบยอดหรือหลักการของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด	131
17. ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ด้านจุดประสงค์ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด	132
18. ทดสอบความมีนัยสำคัญ ของความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการ ด้านจุดประสงค์ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด	133
19. ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ด้านเนื้อหา ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด	134

20. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการ คำนวณเนื้อหา ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด 135

21. ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ด้านกิจกรรมการเรียน ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด 136

22. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการ ด้านกิจกรรมการเรียน ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด 137

23. ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ด้านสื่อการเรียน ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด 138

24. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการ ด้านสื่อการเรียน ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด 139

25. ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ด้านการวัดและประเมินผล ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด 140

26. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ด้านการวัดและประเมินผลของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละสังกัด 141

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่	หน้า
1. แสดงอัตราเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มประสบการณ์	26
2. แสดงโครงสร้างของกลุ่มบูรณาการ	47
3. แสดงเวลาเรียนของกลุ่มบูรณาการ	50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย